

Deres ref.:

Vår ref.: 2007/321
MAB GULI 50

Dato: 05.05.2009

Avgjørelse A2009-22 - Stiftelsen Norges Varemesse - konkurranseloven § 12 jf. §§ 10 og 11 - avslag på anmodning om å gripe inn - klage fra Exporama Senteret AS

Konkurransetilsynet viser til brev av 26. mars 2007 hvor Exporama Senteret AS (Exporama Senteret) klaget inn Stiftelsen Norges Varemesse (Norges Varemesse) for brudd på konkurranseloven¹ §§ 10 og 11, samt ytterligere korrespondanse og informasjonsinnhenting, herunder forklaringsopptak, i saken.

Sakens bakgrunn

Klager har anført at Norges Varemesse har forsøkt å kjøpe Exporama Senteret ut av markedet, og at dette innebærer en overtredelse av konkurranseloven § 10 jf. § 30 første ledd bokstav a og straffeloven § 49. Videre har klager anført at Norges Varemesse har forsøkt å innlede et prissamarbeid med Exporama Senteret i strid med konkurranseloven § 10 jf. § 30 første ledd bokstav a og straffeloven § 49.

Klager har også anført at Norges Varemesse har misbrukt sin dominerende stilling ved å foreta selektiv priskutting/rovatferd i strid med konkurranseloven § 11. I tillegg er det anført at Norges Varemesse har satt i gang en svertekampanje mot Exporama Senteret i strid med konkurranseloven § 11.

Konkurransetilsynet har i sin behandling av saken gjennomført forklaringsopptak med styreleder i Kristiania Eiendomsforvaltning, som eier Exporama Senteret, og innhentet ytterligere dokumentasjon fra klager. I tillegg har Konkurransetilsynet gjennomført forklaringsopptak med administrerende direktør i Norges Varemesse.

Konkurransetilsynets vurdering

Konkurransetilsynet kan pålegge foretak eller sammenslutninger av foretak som overtrer forbudene i konkurranseloven § 10 eller § 11 å bringe overtredelsen til opphør, jf. konkurranseloven § 12 første ledd.

Konkurransetilsynet mottar svært mange henvendelser om påståtte overtredelser av konkurranseloven § 10 og § 11. Konkurransetilsynet har ikke ressurser til å realitetsbehandle alle disse henvendelsene, og har adgang til å avslå en anmodning om påbud om opphør på bakgrunn av en prioritetsvurdering, jf. konkurranseloven § 12 tredje ledd. Konkurransetilsynet har således

¹ Lov 5. mars 2004 nr. 12 om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger.

en betydelig skjønnsmessig adgang til å prioritere sine ressurser og derved hvilke saker det finner hensiktsmessig å ta opp til behandling.²

Forholdet til konkurranseloven § 10

Klager har anført at det foreligger et brudd på konkurranseloven § 10 jf. § 30 og straffeloven § 49, ved at innklagede har forsøkt å inngå en avtale med klager der klager mot vederlag skulle trekke seg ut av markedet for arrangering av messer.

Konkurransetilsynet har ikke kompetanse til å ilegge sanksjoner etter konkurranseloven § 30 jf. straffeloven § 49, og det foreligger således heller ikke en begrunnelsesplikt etter konkurranseloven § 12 tredje ledd for avslag på denne delen av klagen.

For ordens skyld gjøres det imidlertid oppmerksom på at Konkurransetilsynet har vært i kontakt med Økokrim med hensyn til en eventuell straffeforfølgning av forholdet som et forsøk på overtredelse av konkurranseloven § 10 jf. § 30 og straffeloven § 49. Økokrim har meldt tilbake at de ut fra en helhetsvurdering ikke finner å kunne ta saken til behandling.

På bakgrunn av ovenstående, kan ikke Konkurransetilsynet for sin del se at det er grunnlag for å gå videre med saken i forhold til Konkurranseloven § 10.

Forholdet til konkurranseloven § 11

Konkurranseloven § 11 forbyr et dominerende foretaks utilbørlige utnyttelse av sin stilling. Bestemmelsen tilsvarer EØS-avtalen artikkel 54 og EF-traktaten artikkel 82. Praksis knyttet til tolkningen av disse bestemmelsene vil således være relevant ved anvendelsen av konkurranseloven § 11.

Konkurranseloven § 11 første ledd oppstiller to vilkår som begge må være oppfylt for at et foretak skal anses å ha overtrådt forbudet. For det første må foretaket ha en "dominerende stilling," og for det andre må foretakets atferd innebære en "utilbørlig utnyttelse". Oppramsingen i konkurranseloven § 11 annet ledd bokstav a til d er ikke uttømmende med hensyn til hvilken atferd som kan anses å utgjøre en utilbørlig utnyttelse.

Ut i fra den informasjonen Konkurransetilsynet har mottatt er det lite sannsynlig at de påståtte handlingene med selektiv priskutting og rovatferd innebærer en utilbørlig utnyttelse etter § 11. Det samme gjelder den påståtte svertetekampanjen mot Exporama Senteret.

På denne bakgrunn finner Konkurransetilsynet ikke grunn til å prioritere ytterligere ressurser til videre undersøkelser omkring de anførsler i klagen som knytter seg til om det foreligger en utilbørlig utnyttelse etter § 11, og saken avsluttes således på bakgrunn av en ressursprioritering.

Det er etter dette ikke nødvendig å foreta en nærmere vurdering av om Norges Varemesse vil være å anse som et dominerende foretak i denne saken.

² Se for eksempel Fornyings- og administrasjonsdepartementets avgjørelse av klagen på Konkurransetilsynets vedtak A2008-26.



Klageadgang

Avgjørelsen kan påklages innen tre uker, jf. konkurranseloven § 12 tredje ledd. En eventuell klage stiles til Fornyings- og administrasjonsdepartementet, men sendes til Konkurransetilsynet.

Konkurransetilsynet gjør for øvrig oppmerksom på at personer som mener seg rammet av en overtredelse i strid med konkurranseloven §§ 10 og 11 selv kan forfølge saken ved å reise sak for domstolene. Man er således ikke avhengig av at Konkurransetilsynet involverer seg i saken og eventuelt griper inn for å beskytte seg mot en overtredelse.

Med hilsen

Eirik Stolt-Nielsen (e.f.)
etterforskningsdirektør

Magnus Gabrielsen
seksjonsleder

Kopi til:

Mottakere: